



Tjóðskjalasavnið

# Stutt og greitt um vraking av skjølum

Tá stovnar avhenda skjalasavnsútgávur av kt-skipanum við skjølum, verða skjøl aloftast ikki vrakað. Tað vil siga, at øll skjøl skulu koma í eina skjalasavnsútgávu av skipanini. Tað kunnu tó vera umstøður, har Tjóðskjalasavnið ger av, at bólkar av skjølum ikki skulu vera partur av eini avhending. Fyri at tað kostnaðarliga sæð skal loysa seg at vraka skjøl, skal talan vera um størri mongdir av skjølum, sum lættliga kunnu takast burtur úr heildini. Grundgevingin fyri vraking er sostatt fíggarliga treytað, tí tað kann verða dýrt at framleiða skjøl til skjalasavnsformat.

## Hvør ger av, hvørji skjøl skulu avhendast?

Myndugleikin ella stovnurin kann biðja Tjóðskjalasavnið gera eina meting av, um øll skjølini skulu avhendast. Tjóðskjalasavnið avger, um skjøl eru í kt-skipanini, sum ikki skulu avhendast. Tjóðskjalasavnið kann eisini, av sínum eitingum, taka spurningin um vraking upp.

## Vísandi til heimild

Tjóðskjalasavnið hevur, við heimild í skjalasavnslóginum, m.a. sum endamál at áseta reglur um varðveiting av almennum savnindum.

## Nær verður avgerð tikin um vraking av skjølum

Tá ein kt-skipan við skjølum verður fráboðað Tjóðskjalasavninum í sambandi við íverksetan, kann myndugleikin koma við uppskoti um, hvørji skjøl í skipanini kunnu sleppa undan avhending.

Tjóðskjalasavnið tekur, í hesum førum, avgerð um møguliga vraking í sambandi við góðkenning av skipanini. Um avhendingarmundið verður kannað, um skipanin hevur verið brúkt sum ásett, og um skjøl soleiðis hava sama innihald, sum avtalað varð.

Um tað vísir seg, tá ið avhendingin skal fara fram, at stórar mongdir av skjølum eru í skipanini, ið ikki verða mettar verdar at varðveita, kann myndugleikin biðja um, at gjørd verður ein vrakingarmeting.



## Tjóðskjalasavnið

### Frágreiðing um hugtøk

**Skjalasavnsformat** Fyri at tað skal vera møguligt at varðveita skipanirnar í langa tíð, og fyri at tað skal vera møguligt at brúka dátur í framtíðini, skal skjalasavnsútgávan hava eitt serligt format, sum er ásett í “Kunngerð um kt-avhending av skjalasavnsútgávum til Tjóðskjalasavnið”.

**Skjalasavnsútgáva** Eitt avrit av dátum frá kt-skipanini hjá myndugleikanum, við ískoyti um dokumentatión um skipanina, harumframt fíllur, sum greiða frá, hvussu dátur hanga saman.

**Vraking** Vísa á skjøl, ið ikki skulu avhendast Tjóðskjalasavninum.

**Skrásetingarskipan** Tann logikkur, sum skjølini eru skipað eftir í kt-skipanini. Ofta ein skjalaskrá, evnisskrá ella brigdisskrá.

### Hvørji skjøl kunnu vrakast?

Fleiri fortreytir skulu lúkast, tá avgerast skal, um skjøl ikki skulu takast við í eina avhending.

Tjóðskjalasavnið ger eina meting av:

- Um skjølini innihalda upplýsingar, sum er verdar at goyma, og sum til dømis ikki finnast í skrásetingarskipanini ella øðrum skipanum.
- Um skjølini lætt og trygt kunnu takast út úr skipanini, soleiðis at kostnaðurin ikki fer upp um tað, sum tað annars hevði kostað at goyma skjølini. Tann vanligasti formurin fyri vraking av skjølum er, at myndugleikin bara letur inn skrásetingarpartin av skipanini, meðan øll skjølini ikki verða avhend. Tað kann til dømis vera skrásetingarpartin av skipanini, ímeðan sæð verður burtur frá øllum skjølunum. Tað kunnu vera fakskipanir við skjølum, har øll skjølini eru standardbrøv, og har allar upplýsingarnar finnast í skrásetingarpartinum av fakskipanini. Í hesum førum verður útsjónin goymd, og innihaldið av standardbrævinum goymt eins og innihaldið av standarbrævinum í dokumentatiónini av skipanini, sum er partur av skjalasavnsútgávuni.

### Umbøn um vraking

Send Tjóðskjalasavninum ein teldupost við eini lýsing av

- Hvørji skjøl talan er um, við ávísing til málbólk, evni ella líknandi.
- Hví tað skal vrakast.
- Hvussu skjølini eintýðugt kunnu finnast og skiljast burturúr til eina vraking.
- Vavi/tali av skjølum.

### Vraking av skjølum eftir skrásetingarætlanini

Tjóðskjalasavnið ger ikki vrakingarmeting av heilum journalætlanum, men viðger bara vraking av serligum, størri málsbólkum/evnum. Hetta stendst av, at tað ikki, eins og fyri pappírssavnindi, fíggarliga sæð kann loysa seg at vraka minni nøgdir av skjølum.

Vraking av talgildum skjølum krevur eina nágreiniliga leiting eftir skjølum og eftirfylgjandi



## Tjóðskjalasavnið

eftirlit av, um tey røttu skjølini verða burturbeind. Hartil kemur, at goyming av dátusavnindum, er bíligari enn galdandi er fyri pappírssavnindi.

### Hvussu fer vraking av skjølum fram?

Vraking av skjølum fer bert fram í skjalasavnsútgávuni av skipanini. Tað meinast við, at myndugleikin/stovnurin sjálvur framhaldandi fer at hava atgongd til skjølini, so leingi hann hevur rættarligan ella fyrisitingarligan tørv á hesum. Tá dátur og skjøl verða tikin út úr skipanini, verður gjørd ein leiting, sum tryggjar, at tey skjøl, sum skulu vrakast, ikki verða tikin við. Tað eru bert skjølini, sum ikki skulu takast við. Skrásetingin av skjølunum skal goymast og verða partur av skjalasavnsútgávuni. Dømi um skjøl, ið kunnu vrakast, kann vera øll standardskriv frá Taks um vektgjald á bilum ella standardbrøv um ymsar útgjaldingar o.s.fr.